

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Валерій СОРОКА
01.11.2022

06-01-092S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств		Foreign economic activity of the enterprise	
Шифр за ОП	ЗП-22	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor's (first)	
Галузь знань: Соціальні і поведінкові науки	05	Fields of knowledge: Social and behavioral sciences	
Спеціальність Економіка	051	Speciality Economy	
Освітня програма: Управління персоналом і економіка праці		Educational Program: Personnel management and labor economics	

Силабус навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління персоналом і економіка праці» спеціальності 051 «Економіка». Рівне. НУВГП. 2022. 13 стор.

ОПП на сайті університету:

http://ep3.nuwm.edu.ua/20893/1/%D0%9E%D0%9F%D0%9F_%D0%A3%D0%9F%D0%95%D0%9F_2021.pdf

Розробник силабусу:

Красовська Юліана Вікторівна, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Протокол № 3 від “12” жовтня 2022 року

Завідувачка кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу:

е-підпис **Кушнір Ніна Борисівна**, к.е.н., професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Керівник освітньої програми «Управління персоналом і економіка праці»:

е-підпис **Юрчик Галина Миколаївна**, к.е.н., доцентка кафедри трудових ресурсів і підприємництва

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № 2 від 31 жовтня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *е-підпис*

Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор

СЗ №-4934 в ЕДО.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Управління персоналом і економіка праці
Спеціальність	051 Економіка
Рік навчання, семестр	3-й рік (заочна 4-й рік) 6-й семестр (заочна 8-й семестр)
Кількість кредитів	3
Лекції:	16 годин (заочна 4 години)
Практичні заняття:	14 годин (заочна 4 години)
Самостійна робота:	60 годин (заочна 82 години)
Курсова робота:	ні
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Красовська Юліана Вікторівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки підприємства і
міжнародного бізнесу

Вікіситет

URL: <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php>

ORCID

URL: <https://orcid.org/0000-0002-5786-3267>

Як комунікувати

URL: [https:// y.v.krasovska@nuwm.edu.ua](mailto:y.v.krasovska@nuwm.edu.ua)

Тел. 0688279424

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в
системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної
дисципліни, в т.ч.
мета та цілі

Даний курс орієнтований на набуття студентами комплексних теоретичних знань та практичних навичок якісного управління в сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Метою вивчення дисципліни є сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти професійних системних знань з об'єктивних закономірностей,

умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.

Цілі вивчення дисципліни: пізнання сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку, специфіки механізму функціонування зовнішньоекономічної діяльності підприємств в Україні на сучасному етапі, засвоєння принципів укладання та виконання угод; одержання знань з проведення економічного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства, визначення її ефективності.

Використовуються такі методи викладання та технології: презентації, обговорення, міні лекції, ситуаційні дослідження та інші.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

URL:
<https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=14102>

Компетентності:
Загальні

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові

СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні

рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмні результати навчання

ПРН-3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН-5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН-9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН-11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН-16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН-18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН-22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, навички нестереотипного мислення, наполегливість, допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, аналітичні навички, формування власної думки, здатність до комплексного вирішення проблеми.

Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність зовнішньоекономічної діяльності підприємства – 50/8/8/34 - денна форма; 50/2/2/46 – заочна форма (всього/лекції/практичні заняття/самостійна робота).

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у

розвитку національної економіки – 7 годин (1/1/5; 1/0/6).

Тема 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні – 7 годин (1/1/5; 0/0/6).

Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні – 8 годин (1/1/6; 1/0/7).

Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності – 8 годин (1/1/6; 0/0/7)

Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності – 10 годин (2/2/6; 0/1/9).

Тема 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні – 10 годин (2/2/6; 0/1/9).

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства – 40/8/6/26 - денна форма; 40/2/2/36 – заочна форма.

Тема 7. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності – 8 годин (2/2/4; 1/0/7).

Тема 8. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки – 8 годин (2/1/5; 1/0/7).

Тема 9. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку – 8 годин (2/1/5; 0/0/8).

Тема 10. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів – 8 годин (1/1/6; 0/0/8).

Тема 11. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства – 8 годин (1/1/6; 0/1/7).

Теми практичних занять (оцінка в балах, максимум 50 балів):

Тема 1-2. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні (5).

Тема 3-4. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності (10).

Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності (5).

Тема 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні (5).

Тема 7. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності (5).

Тема 8-9. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку (10).

Тема 10-11. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства (10).

Методи
оцінювання та
структура оцінки

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконувати завдання, передбачені планом практичних занять, самостійної роботи, вчасно здати модульні контролі знань.

Оцінювання виконаних завдань студентів проводиться шляхом практичної перевірки, опитування та тестування за темами курсу.

За вчасне та якісне виконання практичних завдань та самостійної (індивідуальної) роботи, опанування курсу студент отримує такі **обов'язкові** бали:

- 50 балів за роботу на практичних заняттях та тестування за окремими темами курсу;
- 10 балів за виконання завдань для самостійної (індивідуальної) роботи ;
- 20 балів – модуль 1;
- 20 балів – модуль 2.

Усього: 100 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за виконання рефератів, розробку презентацій за окремими темами курсу. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції щодо удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 25 запитань різної складності: рівень 1 – 22 запитання по 0,5 бала (11 балів), рівень 2 – 2 запитання по 2 бали (4 бали), рівень 3 – 1 запитання по 5 балів (5 балів). Усього – 20 балів.

Дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль.

Якщо здобувач із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є

підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти: <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є складовою частиною обов'язкових освітніх компонентів циклу загальної підготовки студентів спеціальності «Економіка» за освітньою програмою «Управління персоналом і економіка праці».

Для вивчення даного курсу студентам необхідні знання з таких дисциплін, як: «Світове господарство та міжнародні економічні відносини», «Іноземна мова професійного спрямування».

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях (<http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>).

Інформаційні ресурси та рекомендована література

Основна рекомендована література **Базова література**

1. Каніщенко О. Л. Міжнародний маркетинг: Теорія і господарські ситуації: навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. К.: ВВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. 152с.
2. Новошинська, Л. В. Міжнародний маркетинг: Навчальний посібник. Одеський держ. економ. ун-т. К.: ЦНЛ, 2004. 176 с.
3. Циганкова Т. М. Міжнародний маркетинг: Навчально- методичний посібник для самост. вивч.

дисц. КНЕУ. К. : КНЕУ,
2005. 236 с.

4. Черномаз П. О. Міжнародний маркетинг : Навчальний посібник. К. : Академвидав, 2010. 272 с.

5. Чумаченко Т. М. Міжнародний маркетинг: Навчально- методичний посібник. Вид. 3-є, перероб. і доп. Дніпропетровськ: ДВНЗ «Національний гірничий університет», 2012. 210 с.

Допоміжна рекомендована література

1. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 384 с.

2. Зінь Е. А. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник; за ред. Е. А. Зіня. К.: «Кондор», 2009. 432 с.

3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Підручник для вузів; за ред. проф. І. В. Багрової. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 580 с.

4. Івасів Б. С. Міжнародні розрахунки: Підручник. Тернопіль: Карт-бланш, 2007. 223 с.

5. Інкотермс 2010. Міжнародна торгівельна палата. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=07U6K2AD07>

6. Козак Ю. Г. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник; за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, М. А. Зайця. 4-те вид., перероб. та доп. К.: Освіта України, 2012. 272 с.

7. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник За ред. О. А. Кириченка. К.: Знання, 2005. 493 с.

8. Митний кодекс України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T124495>

9. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. Вісник Верховної Ради України. 1991. № 29.

10. Про порядок здійснення розрахунків у іноземній валюті: Закон України від 23.09.1994. К., 1994.

11. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996. Галицькі контракти. 1996. № 20.

12. Рум'янцев А. П. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 384 с.

13. Трусов О. Довідник ЗЕДівця. Харків: Фактор, 2008. 656 с.

14. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність

підприємства: Навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 408 с.

15. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навчальний посібник. За ред. проф. А. І. Кредісова. К.: ВІРА-Р, 448 с.

16. Шкурупій О. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник; за ред. О. В. Шкурупій. К.: Центр учбової літератури, 2012. 248 с.

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>

3. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). URL: <http://www.libr.rv.ua/>

6. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані продовж 14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУБГП» <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем: URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1390>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до

ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/vyo/dokumenty>

Вимоги до
відвідування

Лекції та практичні заняття будуть відбуватися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet згідно із розкладом занять.

Консультації будуть проводитися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet за кодом у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE

URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1390>

Неформальна та
інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому

важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:
<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>
<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>
<http://nuwm.edu.ua/sp/rezuljtati-opituvannja>

Оновлення*

За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно, з урахуванням змін законодавства України у сфері підприємництва та його окремих видів (зокрема, добувна галузь), появи сучасних технологій та новітніх інструментів задля пошуку можливостей розвитку підприємницьких структур.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у діяльності підприємств галузі. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Викладач дисципліни має досвід консультування підприємницьких структур, є керівником освітньої програми «Економіка підприємства», має досвід розробки методичного забезпечення навчального процесу кафедри економіки підприємства і

Інтернаціоналізація.
Іноземні сайти які
може використати
студент для
вивчення даної
дисципліни

1. Eurostat – OECD Manual on Business Demography Statistics. Theme: Industry, Trade and Services. Collection: Methodologies and Working Papers. URL:http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-07-010/EN/KS-RA-07-010-EN.PDF

2. Structural Business Statistics. Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure (ESMS). URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_SDDS/en/sbs_esms.htm#stat_pres

3. OECD et al. SME Policy Index: Eastern Partner Countries 2020: Assessing the Implementation of the Small Business Act for Europe, SME Policy Index, European Union, Brussels/OECD Publishing, Paris, URL:<https://doi.org/10.1787/8b45614b-en>.

4. Journal of International Economics. URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-international-economics>

Лектор

Красовська Ю.В., к.е.н., доцент